

Két obeliszk

Két obeliszk

21. fejezet

Múlt éjszaka a Fridolin-turistaházban mindketten álmodtak, de sem Karl K. nem mesélte el az álmát a barátnőjének, sem Sidi az övét a barátjának.

Karl K. azt álmodta, hogy egy teremben vagy szobában ül Engelbert mellett. A helyiség egy palotához tartozott, a palota pedig Bécsben, a császári Burg szomszédságában állt. Engelbertnek semmit sem változott az arca 1225 óta, de manapság szokásos öltözetet viselt: öltöny, mellény, ing, nyakkendő. A teremből éppen távozott egy csoport férfi. Karl K. még azt is tudta álmában, hogy ezek a minisztertanács tagjai voltak, Engelbert bizalmasai, és most eltűnnek a helyszínről.

Álmában Karl K. figyelmeztetni akarta Engelbertet. Mondani akarta, hogy vigyázzon, mert bajba kerülhet. Csakhogy nem tudta pontosan, miféle bajról vagy veszélyről lehet szó, és ebben az álomban egy árva szót sem tudott kiejteni a száján.

Nyílik az ajtó, belép egy férfi. Ő Friedrich von Isenberg. Jelenleg nem gróf és nem klostorvédnök, mint hétszázkilenc évvel ezelőtt. Nem is Friedrich a keresztnéve, hanem inkább Emil. Ebben az álomban ő az Osztrák Hivatásrendi Állam belügyminisztere. Egy fejjel magasabb Engelbertnél. Ebből a magasságból mondja: Engelbert legyen óvatos, mert nagy a veszély. Ellenségei az életére törnek, merénylet készül ellene. A gyilkosok valósággal hemzsegnek az egész városban, már itt ólálkodnak a palota körül. Engelbert meneküljön, de gyorsan. Van egy titkos, föld alatti folyosó, amely a Burgba vezet. Ott Engelbert, legalábbis átmenetileg, biztonságban lenne.

Engelbert azt feleli: ő eddig még sohasem menekült el semmilyen veszély elől, még a háborúban sem, amelyet bátran és derekasan végigharcolt. Neki küldetése van, meg kell mentenie az országot a pusztulástól, és amíg ő él, és amíg ez a feladat fennáll, addig ő ezt a palotát, ahol a párbeszéd folyik, nem hajlandó elhagyni. Amíg ő él, és végzi a munkáját ebben a palotában, addig a haza nem veszhet el, addig az állam nem veszítheti el önállóságát.

Mínthogy alacsony termetű, politikai ellenfelei azt a gúnynevet ragasztották rá, hogy „Millimeternich”, utalással egy régebbi államféfira, aki ugyanebben a palotában végezte munkáját annak idején, csak magasabb termetű volt. Úgy is emlegetik Engelbertet, megvető hanghordozással, hogy „Többsincs”.

A belügyminiszter, aki az „államellenes törekvések leküzdésére foganatosítandó rendkívüli biztonsági intézkedések meghatalmazott főparancsnoka” tisztséget is betölti, azt feleli feljebbvalójának: ebben az esetben kényszerítve érzi magát, hogy felhívja a rendőrfőkapitányt, és fegyveres védőőrizetet kérjen, máskülönben nem szavatolhatja a szövetségi kancellár úr személyi biztonságát, mert a palota előtti díszőrség fegyverei vaktölténnyel vannak megtöltve.

Odalép a telefonkészülékhez, és egy rövid beszélgetést bonyolít le, amelynek szavait Karl K. az álomban hallja ugyan, de nem érti őket. Aztán visszajön, és azt mondja főnökének, most már tisztán érthető szavakkal, hogy nyolc-tíz percen belül ideérkezik egy tehergépkocsi negyven fölfegyverzett rohamrendőrrel, akik majd megvédik Engelbertet az ellenségeitől.

És álmában Karl K. már hallja is a motorzajt, az érkező teherautót, amely Engelbertet őrizni és védeni hivatott. És álmában látja az ablakon keresztül, amint a vaktölténnyel fölszerelt díszőrség díszmenetben kivonul a nyitott kapun, hogy Engelbertet őrizze és védje, amint a teherautó a rendőregyenruhás fegyveresekkel behajt, hogy Engelbertet őrizze és védje, amint az osztag leugrál, és bezárja maga mögött a kaput, és amint dübörgő csizmákkal felrohan a lépcsőn, hogy Engelbertet őrizze és védje.

Az osztag körül fogja Engelbertet, hogy őrizze és védje.

Lövés dördül az álomban, és Engelbert lerogy a padlóra az álomban. Még nem halt meg az álomban. Vértócsában fetreng, és hörög az álomban.

„Csak foglyul akarunk ejteni, de máskülönben nem bántunk!” – mondják az őrző-védők, és lehúzzák a védett személy nevetlen ujjáról a jegygyűrűt, aztán a karóráját is lecsatolják.

Engelbert kéri őket, hívjanak orvost, különben elvérzik.

„Csak túszként őrizetbe akarunk venni, de máskülönben nem bántunk!” – mondják az őrző-védők, és összerugdossák vasalt orrú csizmáikkal.

Engelbert kéri őket, hívjanak papot, hogy meggyónhasson, és fölvehesse az utolsó kenetet.

„Csak fülön akarunk fogni, és nyakon akarunk csípni, de máskülönben nem bántunk!” – mondják az őrző-védők, és fölébe hajolnak, és leköpik. – „Ez lesz neked az utolsó kenet! Nesze neked utolsó kenet!”

A belügyminiszter – egyúttal és mindenekelőtt az „államellenes törekvések leküzdésére foganatosítandó rendkívüli biztonsági intézkedések meghatalmazott főparancsnoka” – kibiztosítja revolverét az álomban, és közvetlen közélről fejbe lövi Engelbertet az álomban, és Engelbert immár holtan hever a kancellári hivatal padlóján, saját véréből és idegnek nyálától bemocskolva, az álomban.

Amikor Karl K. felriadt az éjszaka kellős közepén, csuromvíz volt a verejtéktől. Tapogatózva odabotorkált a hátizsákjához, elővett egy teli palackot, és az utolsó cseppig kiitta. Aztán visszarogyott a „Schweizer Alpen-Club” feliratú matracra, és a hajnali szürkületig aludt öntudatlanul, álmotalanul.

Sidi azt álmodta, hogy megsókolta az arcát az ördög, és olyan érzése támadt, mintha egy izzó, hegyes vas fúródott volna a csontjába és a csontvelejébe, a testébe és a lelkébe.

Sidi álmában az ördögnek hegyes, vörös szakála volt, amely úgy szúrt, mint a sündisznó tövise, és a fején fekete barettet viselt lengedező, óriási, vörös tollal. Álmában sárga villám csapott le kettejük közé, és a villámfényben világosan látszott a kaján örömtől eltorzult ördögpofo, és a villámot úgy követte a mennydörgés, mintha szilánkokra tört volna az égbolt.

Álmában egyre izzóbban égett a csók nyoma, egyre tüzeesebb és gyulladtabb lett az a hely, ahol az ördög szája érintette. Bedörzsölte az arcát, lemosta az arcát, de az égető érzés nem enyhült.

Valamilyen szolgálatért vagy segítségért, amelyre álmában képtelen volt visszaemlékezni, az ördög egy keresztségben még nem részesült csecsemőt kívánt tőle, de ő nem volt anya, nem volt neki gyereke sem keresztelve, sem kereszteletlenül, még álmában sem.

A Gonosz visszatért, ezúttal zöld vadászruhában, és követelte a keresztségben még nem részesült csecsemőt, amelyet Sidi állítólag – nem emlékezett rá, mikor és minek fejében – ígért neki. Aztán gúnyosan felkacagott, és eltűnt. Akkor Sidinek úgy rémlett álmában, mintha egyszerre csak egy izzó bélyegzővasat nyomtak volna az arcának arra a helyére, ahol érte az ördög csókja. És az álomban a fájdalom nemhogy nem csillapult, hanem percről percre, pillanatról pillanatra egyre perzselőbb lett.

Álmában kukorékolta a kakas, derengett a virradat, ő pedig ott állt a tükör előtt, és megpillantott az arcán egy csaknem láthatatlan foltot.

Még vigasztalni próbálta magát: hogy semmiség, és hogy rövidesen elmúlik magától. Csakhogy álmában a gyötrellem nem hagyott alább, hanem észrevehetően erősödött, és az emberek ujjal mutogattak rá, és azt kérdezték tőle: mi az a feketeség ott az arcán? És a fájdalom még mindig súlyosbodott, és az a sötét folt egyre nagyobb és feketébb lett. Sötét kiágazások nőttek ki belőle, és Sidi szája fölött a fekete folt mindinkább megduzzadt, már úgy domborodott, mint egy púp.

És a fekete duzzanat továbbterjeszkedett, világosan kivehető lábakat nyújtogatott minden irányba. Durva tapintású, fekete borostát növesztett, csillámló pontok jelentek meg a hátán. És a duzzanat fejjé és potrohjá alakult, és csillámlón és mérgezőn villogtak a pontok, mint megannyi szem. Egy méregtől csepegő, fekete pók ült az álomban Sidi orcája közepén, és bele volt gyökerezve a húsába, mintha abból nőtt volna ki.

Álmában úgy rémlett, mintha orcája hirtelen felhasadna, mintha arcizmai eleven parazsát szülnének, mintha a parázsszemek életre kelnének, lebucskázának és lebukfenceznének az arcán, a mellein, a hasán, az ölén, a combjain, a térdén, mintha minden, ami végigszalad a bőrén, életre kelne, és perzselőn pezsegne, pattogna végig minden testrészen, végig az egész testén.

Álmában számtalan sok apró fekete pókot látott, amint hosszú lábaikkal, méregtől duzzadón szaladnak végig a testrészein, kifelé az éjszakába, és a kirajzoltakat követték hosszú lábaikkal, méregtől duzzadón számolatlan mások, hasonlók. Végre az utolsó is elfutott, Sidi újabbakat már nem látott, és az arcából kiállt az égető fájdalom, az elgyötört hús megpihenhetett.

Aztán látta, még mindig álmában, amint a sok ezer kis fekete pók megannyi horogkeresztté változik, és látta álmában a nürnbergi Birodalmi Pártnapokat, ahogy tavaly szeptember végén mutatta a filmhíradó. A horogkereszt már akkor is elszabadult pókra emlékeztette.

Aztán ott állt, még mindig álmában, egy nyitott sírnál, és hallgatta a gyászbeszédet. „Milyen mélységes öröm volt” – mondta valaki a sír mellett, felcsukló zokogástól meg-megszakítva –, „hogy örömet adhattam ennek a nemes, erős, jóságos, mindig készsége, nekem mindig megbocsátó, tőlem soha semmit meg nem tagadó szívnek, hogy menedékre és biztonságra találhattam nála. Mert soha nem volt olyan szív, amely több szeretetet és boldogságot adott volna, mint az övé, amelynek gazdagságát nem múlta felül soha semmi. Soha nem volt még ember, aki többet kapott volna egy másik emberi lénytől, mint amennyit én kaptam tőle, valahányszor csak együtt voltunk, soha még nem udvarolt egyetlen férfi sem egy nőnek a lélek nagyobb hevével, mint ő nekem. Tévelygésem ellenére soha nem állt két lélek közelebb egymáshoz, mint mi ketten, soha nem volt megértés igazabb, baráti vonzalom szentebb, szerelem magaszosabb. Kettőnk kapcsolatát még a szenvedés is elmélyítette és gazdagította, egymástól minket elválasztani csak a halál tudott.”

Álmában hirtelen megértette, hogy az általa szeretett férfi az, akinek temetésére éppen sor került, és ő maga az, aki a sírnál beszél. Álmában a saját szavait hallgatta figyelmesen.

„Mint az ő megbocsátása, ugyanolyan határtalan az én büntudatom, és többé már sohasem fog behatolni az ő szereteteli vigasztalása az én meggyötört, megszaggatott szívembe. Keserves könnyeim felszáríthatatlanul hullanak szememből, amely már soha többé nem gyönyörködik az ő kedves, jóságos mosolyában. A legkeserűbb önvád könnyeivel, a legmélyebb önutálat görcsös vonaglásával teszem fel a kérdést önmagamnak: hogyan lehettem képes egy ilyen igazul szerető, ilyen nemes szívet ilyen gyakran megsebezni és megbántani? Tényleg én voltam az, aki ennyire határtalan bírt lenni az érzéketlenségben, holott neki adtam teljes szívemet? Hogyan fordulhatott elő ilyesmi? Hogyan következhetek be olyan időszakok, amelyekben siratni való módon tapasztalnia kellett: mit ér, ha ő a nőt szentnek tekinti, és egyáltalán, micsoda is a nő? Saját kifürkészhetetlen természetének akarat nélküli rabnője, aki gátlástalanul átgázol a legnemesebb szíven, hűtlenül, lelkiismeretlenül! Hogyan lehet embernek született lény ilyen embertelenül kíméletlen?”

Álmában a jeggyűrűjét, amelyet Karl K.-tól kapott még a háború előtt, lehúzta az ujjáról, és behajította a sírba a szeretett férfi után, és a gyűrű hangosan koppant a koporsó fedelén.

Amikor Sidonie N. felriadt az éjszaka kellős közepén, csuromvíz volt a könnyektől. Ráébredt, hogy a férfi, aki mellette fekszik, még nincs eltemetve, nagyonis életben van. De még ebből a tényből sem meríthetett vigaszt. A férfi életműködése nem érződött vonzóknak ebben az órában. Karl K. csapzott volt a verejéktől, nyitott szájjal horkolt, és a gyomorból felgőzölgő körtepálinka szagát árasztotta. Sidi végignyúlt a „Schweizer Alpen-Club” feliratú matracon, és órákig sírt mozdulatlanul, hangtalanul.

Kevéssel a hajnali szürkület előtt aludt el ismét.

Egyikük sem vette észre, hogy az éjjel sok-sok hó esett, ami egy magashegységben július végén sem ritkaság. ■ ■ ■

Márton László (Budapest, 1959): író, műfordító és esszéista. Könyvei a Kalligramnál: *M. L., a gyilkos* (2012), *A mi kis köztársaságunk* (2014), *Faust I-II.* (műfordítás, 2015), *Hamis tanú* (2016), *Walther von der Vogelweide: Összes versei* (műfordítás, 2017).